
Αποκατάσταση
ατόμων με Κάκωση
Νωτιαίου Μυελού από
την οξεία έως τη
χρόνια φάση

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Αποκατάσταση ατόμων με Κάκωση Νωτιαίου Μυελού από την οξεία έως τη χρόνια φάση»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Αποκατάσταση ατόμων με Κάκωση Νωτιαίου Μυελού από την οξεία έως τη χρόνια φάση»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η κάκωση του νωτιαίου μυελού (ΚΝΜ) είναι μια σύνθετη ιατρική κατάσταση με πολύ σοβαρές επιπτώσεις στη ζωή των ατόμων που τη βιώνουν. Τα διεθνή στοιχεία για την επίπτωση της υποδεικνύουν ότι κάθε χρόνο περισσότεροι από 250000 άνθρωποι υφίστανται ΚΝΜ. Στην πλειοψηφία τους, οι περιπτώσεις αυτές αφορούν σε τραυματική ΚΝΜ, με κυριότερες αιτίες τα τροχαία ατυχήματα, τις πτώσεις, τα εργατικά ατυχήματα, τους αθλητικούς τραυματισμούς και την κακοποίηση. Οι μη τραυματικές ΚΝΜ συνήθως οφείλονται σε υποκείμενη παθολογία, όπως λοιμώδη νοσήματα, όγκοι, μυοσκελετικές και συγγενείς παθήσεις.

Οι συνέπειες της ΚΝΜ εξαρτώνται από την έκταση της κάκωσης ή της μη τραυματικής αιτίας, και ενδέχεται να περιλαμβάνουν απώλεια της αισθητικότητας ή του κινητικού ελέγχου των κάτω άκρων, του κορμού και των άνω άκρων, καθώς επίσης την απώλεια της αυτόνομης (ακουσίας) ρύθμισης του σώματος. Αυτό μπορεί να επηρεάσει την αναπνοή, τον καρδιακό ρυθμό, την αρτηριακή πίεση, τη ρύθμιση της θερμοκρασίας του σώματος, τον έλεγχο της κύστης και του εντέρου, και τη σεξουαλική λειτουργία. Όλα τα παραπάνω αποτελούν σοβαρά εμπόδια στη μάχη που δίνουν τα άτομα με ΚΝΜ με μια μεγάλη σειρά από περιορισμούς δραστηριότητας και

συμμετοχής σε τομείς όπως η μετακίνηση, οι δραστηριότητες υγιεινής και αυτοφροντίδας, οι οικιακές δραστηριότητες, η εκπαίδευση, η επαγγελματική απασχόληση, η διατήρηση των κοινωνικών σχέσεων, καθώς και η συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής.

Το προσδόκιμο επιβίωσης των ατόμων με ΚΝΜ συνεχώς αυξάνεται αλλά παραμένει χαμηλότερο του φυσιολογικού, ενώ κατά τη ζωή τους έχουν αυξημένο κίνδυνο από απειλητικές για τη ζωή τους ιατρικές επιπλοκές ανάλογα με το επίπεδο, το είδος και τη βαρύτητα της βλάβης. Η κατάλληλη υγειονομική περίθαλψη και αποκατάσταση μπορούν να εμποδίσουν τις επιπλοκές που συνδυάζονται με την ΚΝΜ και να βοηθήσουν προκειμένου να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό επίπεδο λειτουργικής ανεξαρτησίας. Αυτό απαιτεί εξειδικευμένες υπηρεσίες αποκατάστασης μέσω διεπιστημονικής προσέγγισης με τη συμμετοχή πολλών επαγγελματιών υγείας (ιατροί, νοσηλεύτες, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχολόγοι). Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται από την οξεία φάση της κάκωσης, και να συνεχίζουν να παρέχονται τόσο στο νοσοκομειακό όσο και στο οικιακό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Η έγκαιρη πρόσβαση σε εξειδικευμένες διεπιστημονικές μονάδες αποκατάστασης ΚΝΜ (Spinal Units) έχει αποδειχθεί ότι βοηθά τα άτομα με ΚΝΜ να κατακτήσουν την ιδανική λειτουργικότητα σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα απευθύνεται σε όλα τα μέλη της ομάδας αποκατάστασης, όπως Ιατρούς, Φυσικοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές και Νοσηλεύτες, με σκοπό την ενημέρωσή τους στα νέα ιατρικά δεδομένα σχετικά με τις ΚΝΜ καθώς και στις σύγχρονες αντιλήψεις αποκατάστασης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεωρία, μελέτη περιπτώσεων και επεξηγηματικά βίντεο με συμμετοχή ατόμων με ΚΝΜ.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετογή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το

πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

Συγγραφείς του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η κα. **Μπακαλίδου Δάφνη**, Επίκουρη Καθηγήτρια, του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής του Τμήματος Φυσιοθεραπείας, και ο Δρ. **Κυριακίδης Αθανάσιος** MD, PhD, sFEBPRM Φυσιάτρος - Ιατρός Αποκατάστασης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος Πανεπιστημιακής Κλινικής Κακώσεων Νωτιαίου Μυελού.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **5 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Κάκωση Νωτιαίου Μυελού (ΚΝΜ): Εκτίμηση βλάβης

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή, Επιτολασμός, Αιτίες

Διδακτική Ενότητα 2: Ανατομία, Διαγνωστική προσέγγιση

Διδακτική Ενότητα 3: Νευρολογική εκτίμηση μέσω International Standards for the Neurological Classification of Spinal Cord Injury (ISNCSCI)

Διδακτική Ενότητα 4: Ορθώσεις. Καθορισμός πρόγνωσης

Μάθημα - Διαχείριση ΚΝΜ στην οξεία φάση (Spinal Units)

Διδακτική Ενότητα 1: Οξεία Ιατρική διαχείριση. Νευρογενές και νωτιαίο σοκ

Διδακτική Ενότητα 2: Κάρδιο αναπνευστικές και ορθοκυστικές διαταραχές

Διδακτική Ενότητα 3: Νοσηλευτικές παρεμβάσεις

Μάθημα - Φυσιοθεραπευτική αντιμετώπιση στην οξεία και χρόνια φάση

Διδακτική Ενότητα 1: Φυσικοθεραπεία στην οξεία νοσηλεία

Διδακτική Ενότητα 2: Σχεδιασμός φυσιοθεραπευτικού προγράμματος

Μάθημα - Διεπιστημονική αντιμετώπιση στην υποξεία και χρόνια φάση

Διδακτική Ενότητα 1: Εκτίμηση και θεραπεία μυοσκελετικού και νευροπαθητικού πόνου

Διδακτική Ενότητα 2: Ανεξαρτησία στις καθημερινές δραστηριότητες. Διαμόρφωση οικίας

Διδακτική Ενότητα 3: Αυτόνομη δυσαντακλαστικότητα

Μάθημα - Ζώντας με ΚΝΜ

Διδακτική Ενότητα 1: Φυσιοθεραπευτική εκτίμηση κινητικότητας. Λειτουργικότητα άνω άκρων

Διδακτική Ενότητα 2: Εκπαίδευση βάδισης

Διδακτική Ενότητα 3: Επιλογή και τεχνικές χρήσης αναπηρικού αμαξιδίου

Διδακτική Ενότητα 4: Φυσική δραστηριότητα μετά από ΚΝΜ. Αθλητικές δραστηριότητες